

Helse- og omsorgsdepartementet
Sak 23/1883

Kjernerud 30.08.2023

HØRINGSINNSPILL - VARSLEUTVALGETS RAPPORT

Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse (NKROP) er en nasjonal tjeneste som, gjennom nasjonal kompetanseutvikling og kompetansespredning, skal bidra til at helsetjenestene yter mer integrert og helhetlige tjenester overfor personer med alvorlige rus og psykiske lidelser.

Statens undersøkelseskomisjon (Ukom) har, siden de ble etablert, gjennomført flere studier knyttet til vår målgruppe:

- Somatisk helse hos pasienter med alvorlig psykisk lidelse
- Helsehjelp for personer med alvorlig psykisk lidelse og voldsrisiko
- Hva kan vi lære etter et drap begått i psykotisk tilstand?
- Utforming av skjermingsenheter i det psykiske helsevernet
- Dødsfall på en akuttpsykiatrisk sengepost

Med utgangspunkt i NKROPs arbeidsoppgaver er vårt høringsinnspill relatert til anbefaling nr. 4 - Meldeordningen for alvorlige hendelser i helse- og omsorgstjenesten må utformes med sikte på hensiktsmessig ressursbruk i det samlede systemet.

Vi opplever rapportene som svært grundige, med tydelige læringselementer, til nytte for flere nivåer i tjenestene. Vi er enige i at oppfølgingen av læringselementene/rådene i seg selv er lite forpliktende for tjenestene. Samtidig må vi legge til grunn at tjenestene ønsker bedre kvalitet på sine behandlingstilbud, og at rapportene i seg selv vil fungere som nyttige lærings- og forbedringsressurser.

NKROP støtter ikke forslaget om å legge Ukom inn under Statens helsetilsyn.

Vi mener et organ som kan operere uavhengig og sanksjonsfritt er viktig for kvalitets- og pasientsikkerhetsarbeidet i sektoren. Samtidig vil forslaget, slik det foreligger nå, innebære at en underliggende del av Statens helsetilsyn skal operere sanksjonsfritt i et sanksjonerende system. Det er vanskelig å se hvordan dette vil fungere på en god måte. En slik løsning vil kunne bidra til å kneble ansatte og undertrykke meldekulturen.

Ukom har en taushetsplikt som beskytter helsepersonell for innsyn fra tilsynsmyndighetene. Den vil forsvinne dersom Ukom legges inn under Statens helsetilsyn.

NKROP stiller spørsmål ved hvorfor muligheten for et bedre samarbeid mellom Ukom og Statens helsetilsyn, for å håndtere ineffektive løsninger, ikke er undersøkt nærmere. I stedet er det argumentert med at samarbeidet ikke er godt nok til å unngå mer- eller dobbeltarbeid. En gjennomgang med sikte på å få eksisterende system til å fungere bedre og mer effektiv bør være førstevalget, ikke en full omlegging av et system som har virket i relativt kort tid.

Et annet forhold er at Ukom, siden sin etablering i 2019, har opparbeidet seg en betydelig kompetanse- og erfaringsbase i form av sine ansatte i Stavanger. Disse står man i fare for å miste dersom oppgavene flyttes til Oslo.

Ut over dette har vi ingen ytterligere innspill.

Med hilsen

Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse